

– прискорена процедура примусового стягнення боргу за аграрною розпискою у випадку невиконання боржником зобов'язань за аграрною розпискою у порівнянні зі стандартною судовою процедурою. Примусове стягнення боргу за аграрною розпискою відбувається у позасудовому порядку на підставі виконавчого напису нотаріуса.

Не дивлячись на можливість ефективного виконання аграрних розписок варто пам'ятати, що аграрна розписка - це перш за все домовленість двох сторін, яка спрямована на реалізацію взаємовигідної мети, досягнути якої неможливо без поваги до прав іншої сторони та дотриманні взятих на себе обов'язків.

Таким чином, для кредитних спілок використання аграрних розписок - інноваційний та перспективний напрямок, в якому вони можуть ефективно працювати та залучати нових клієнтів. Аграрні розписки як інструмент, з однієї сторони, дозволяє сторонам на власний розсуд врегулювати порядок виконання зобов'язань за аграрними розписками, з іншої сторони, законодавство встановлює додаткові загальні гарантії виконання зобов'язань за ними для комплексного захисту кредиторів та мінімізації ризику невиконання зобов'язань.

Список використаних джерел:

1. Державне підприємство «Аграрні реєстри». Режим доступу: [Електронний ресурс] : <https://agroregisters.com.ua>
2. Закон України від 19.07.2017, підстава - 1982-VIII "Про аграрні розписки" – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5479-17>
3. Лайко П. А. Інноваційні процеси в аграрному секторі економіки / П. А. Лайко, М. М. Кулієв // Економіка АПК. – 2009. – № 9. – С. 26–30.

Шатов Д.О., студент
Науковий керівник: Балджи М.Д.,
д.е.н., професор
Одеський національний економічний
університет, м. Одеса, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ І ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ

Традиційно вже склалось, що Україна популяризує себе як аграрна країна, і це сталося завдяки сприятливим природно-кліматичним умовам, працьовитим громадянам і звичним видам господарювання. Здавалося б, справне ведення господарювання не загрожує небезпеці, але, на жаль, за останні кілька років галузь з виробництва сільськогосподарської продукції в Україні почала занепадати, а її розвиток призупиняється через недостатню та неефективну державну підтримку, нестабільну і не завжди високою якістю виробництва сільськогосподарської продукції, що стримує нарощування обсягів виробництва та знижує конкурентоспроможність відповідних підприємств.

Підприємства з виробництва сільськогосподарської продукції поділяються за спеціалізацією на рослинницькі й тваринницькі. Вартісні обсяги виробництва

продукції рослинництва та тваринництва, розподіл відповідно до типу господарств за 2010 – 2017 рр. відображені графічно (рис. 1).

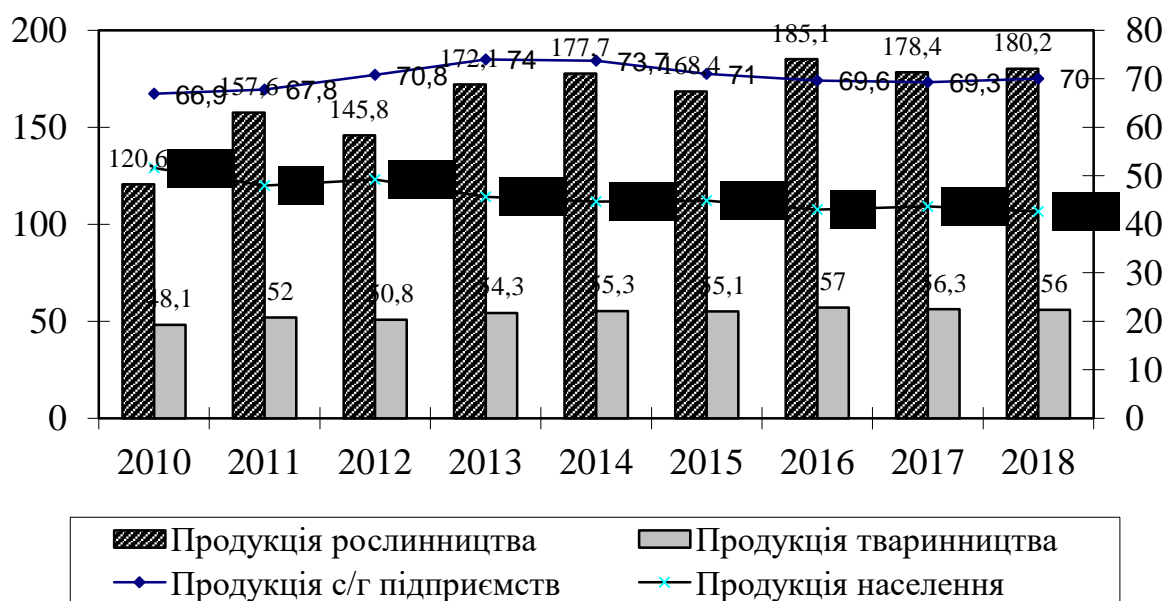

Рис. 1. Динаміка виробництва продукції сільського господарства України (у постійних цінах 2010 року) та розподіл виробництва за типом господарств
Джерело: складено на основі [1].

Кожна галузь сільського господарства є сукупністю підприємств, які виготовляють однорідну продукцію. Загалом, кількість суб'єктів великого підприємництва по Україні за 2016-2017рр. зросла на 4%, середнього підприємництва – на 0,9%, а от малого підприємництва – знизилася на 3,3%. Якщо аналізувати власне суб'єкти господарювання сільськогосподарської галузі, то тут спостерігається протилежна тенденція, зокрема, кількість суб'єктів великого підприємництва знизилася на 2 одиниці, або 10%, середнього підприємництва зменшилася на 114 одиниць, або 4,6%, а от кількість суб'єктів малого підприємництва зросла на 2089 одиниць, або 2,9%, що є позитивною тенденцією. У структурі кількості сільськогосподарських підприємств тенденція зростання суб'єктів підприємництва у 2017 р. спостерігається лише у суб'єктів малого підприємництва сільського господарства, мисливства та надання, пов'язаних із ними послуг, на 4,3% [1].

Оцінюючи обсяг виробництва сільськогосподарської галузі за період 2014-2017рр., можна прослідкувати позитивну тенденцію зростання. Загалом по галузі у період 2014-2015рр. обсяг виробництва зріс на 45,2%, а 2016-2017рр. – на 10,4%. Однак, слід відзначити затухаючу тенденцію зростання. Таку ж тенденцію можна відзначити по усіх напрямках сільського господарства. Якщо проаналізувати питому вагу виробленої сільськогосподарської продукції у національному господарстві країни, то у 2014 р. вона становила 9,9%, а у 2017р. – 9,8%. Однак, слід зазначити, що у 2015р. та у 2016р. частка галузі становила 12,1% та 11,3% відповідно [1].

Важливою передумовою для ефективного розвитку сільськогосподарського виробництва та його ринку є підтримка з боку держави. Регулювання сільського

господарства державою – це насамперед діяльність країни щодо впливу на всю систему аграрного бізнесу, який функціонує переважно на ринкових принципах із застосуванням основних понять економічного регулювання, а також державних замовлень, квот, ліцензій тощо.

Найсуттєвішою причиною незадовільного стану розвитку сільського господарства є політика, що провадиться державою стосовно цієї сфери. У сільськогосподарських підприємствах, які працюють неефективно, стан виробництва погіршується ще й тим, що їхні працівники, постійно шукаючи додаткові джерела доходу, не здатні повною мірою забезпечувати його перспективний розвиток [2, с. 82].

Перспективні напрямки розвитку підприємств з виробництва сільськогосподарської продукції в Україні можуть бути обумовлені підтримкою на державному рівні, основними цілями якої виступають:

- забезпечення високої якості вітчизняної сільськогосподарської продукції;
- підвищення конкурентоспроможності української агропродукції та вітчизняних сільськогосподарських підприємств на товарному ринку;
- збереження та приріст природних ресурсів, що необхідні для сільськогосподарського виробництва;
- правильне формування ефективно діючого ринку агропродукції, первинної сировини та продовольства, що забезпечить підвищення прибутковості вітчизняних аграрних підприємств та розвиток інфраструктури цього ринку;
- забезпечення стабільного розвитку сільської місцевості, зайнятості сільського населення, рівня заробітної плати робітників, підвищення рівня його життя.

Однією з найбільш складних проблем аграрного виробництва є формування і функціонування цивілізованого ринку землі. В Україні спостерігається складна ситуація щодо становлення й розвитку ринку землі. З одного боку, виникає бажання скасувати мораторій на купівлю-продаж земель. З іншого боку, є побоювання, що внаслідок відсутності належної законодавчої бази цей процес може набути спекулятивного характеру. Збитковість частини вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників унеможливує їхні шанси на придбання земель. Запровадження ринку землі в цих умовах може призвести до розвитку спекуляції, тому спочатку слід всіма можливими важелями державного регулювання створити в країні такі умови, щоб вкладення у сільгоспвиробництво приносило принаймні середню норму прибутку по національному господарстві. І лише в такому разі землю куплятимуть не для перепродажу на вторинному ринку, а для виробничих цілей [3, с. 26].

Проблема земельних ресурсів набуває особливої ваги в контексті децентралізаційних трансформацій вітчизняної економіки, стратегічного курсу розвитку країни. Це підкреслює потребу забезпечення безпеки ведення господарювання на підприємствах з виробництва сільськогосподарської продукції. В існуючій ситуації економічна безпека виступає визначальним показником загального розвитку й базується на оновленому підході до проблем природокористування та забезпечує покращення виробничого потенціалу з

впровадженням ефективних новацій. При наявності стійкої тенденції зростання кількості й важкості наслідків ситуацій природно-техногенного характеру, масштаби яких охоплюють цілі області України, доречно підкреслити факт незворотних змін, що негативно відображається на економіці та безпеці суб'єктів господарювання в аграрному секторі.

В умовах сьогодення доречна реалізація комплексу заходів, який сприятиме розв'язанню наявних проблем, ініціації підприємницької діяльності суб'єктів господарювання всіх форм власності в сфері виробництва сільськогосподарської продукції, збільшенню обсягів конкурентноспроможних послуг, здатних задовольнити потреби населення й поширення на цій основі динамічного розвитку окремих районів при дотриманні економічної безпеки. Це дозволить стимулювати розвиток відповідних підприємств. Отже, забезпечити безпеку ведення господарювання на підприємствах з виробництва сільськогосподарської продукції в Україні можливо завдяки виваженій державній політиці.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної Служби Статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrstat.org/uk>
2. Коваленко О. А. Державне регулювання сільськогосподарського виробництва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1808>
3. Дусановський С.Л. Ринок землі: бути чи не бути? / С.Л. Дусановський, М.Г.Саєнко. – Тернопіль, 2009. – 26 с.
4. Балджи М.Д. Економічна безпека: забезпечення, управління, прогнозування: монографія // М.Д. Балджи, І.М. Котова, К.І. Тарасова (за редакцією проф. Балджи М.Д.). – Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2019. – 272 с.

Ющишина Л.О., к.е.н., доцент
Бегаль О.П., студент факультету
післядипломної освіти
Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна

**ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ЯК ПЕРЕДУМОВА
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ВИРОБНИЦТВА ПІДШИПКІВ**

Якісні підшипники кочення і ковзання надзвичайно важливі для функціонування промислового обладнання. Постійний розвиток підшипникових рішень дозволяє пропонувати клієнтам всі останні розробки, які значно покращують якісні показники продукції, що означає для кінцевих споживачів не тільки підвищення терміну служби, а й економію електроенергії та палива.

На сьогоднішній день на світовому ринку виробництва підшипників сформувалась висока конкуренція, що в свою чергу спонукає вітчизняних виробників до якісно нових кроків у плані формування системи фінансово-економічної безпеки. Сучасний ринок підшипників представлений багатьма виробниками різних країн світу. Особливу загрозу для вітчизняних виробників складає китайська промисловість. Підшипники це дуже специфічний товар із-за